

Meaning-oriented learning: Recensie over het proefschrift van Stella van der Wal-Maris

Citation for published version (APA):

Koopman, M. (2017). Meaning-oriented learning: Recensie over het proefschrift van Stella van der Wal-Maris. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, 38(4), 98-100.

Document status and date:

Gepubliceerd: 01/01/2017

Document Version:

Het geaccepteerde manuscript inclusief aanpassingen uit het peer-review proces

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.tue.nl/taverne

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

openaccess@tue.nl

providing details and we will investigate your claim.

Meaning-oriented learning in Dutch academic primary teacher education

Recensie over het proefschrift van Stella van der Wal-Maris door dr. Maaïke Koopman (Technische Universiteit Eindhoven – Eindhoven School of Education)

Sinds 2008 bestaan er in Nederland twee routes om opgeleid te worden tot leraar basisonderwijs: naast de reguliere pabo is er de zogenaamde academische pabo. Het promotieonderzoek van Stella van der Wal-Maris heeft betrekking op het leren van studenten in deze nieuwe route. Het proefschrift is het eerste uitgebreide wetenschappelijke onderzoek dat inzicht biedt in de bereikte resultaten. Van der Wal-Maris veronderstelt dat wanneer van academische opgeleide leraren wordt verwacht dat ze bijdragen aan het werkklimaat en innovaties op basisscholen, zij zichzelf gedurende hun loopbaan moeten blijven ontwikkelen. Daarvoor is een betekenisgericht leerpatroon noodzakelijk. Het is echter bekend dat veel pabo-studenten vooral toepassingsgericht en reproductiegericht leren. Bij aanvang van de opleiding zijn de studenten van de academische pabo daarin geen uitzondering, zo toont dit proefschrift aan. Een belangrijke vraag is dus: zijn deze leerpatronen door opleiders te beïnvloeden?

Het proefschrift bestaat uit vier deelstudies. In deelstudie 1 is onder andere onderzocht wat de motieven zijn van eerstejaars studenten van de academische pabo om te kiezen voor het beroep van leraar en of deze verschillen van studenten van de reguliere pabo. Beide groepen studenten ($n=1.326$) kozen voor het beroep vanuit pedagogische, didactische en vakinhoudelijke motieven. Studenten van de academische pabo hadden bovendien meer innovatiegerichte motieven. Deelstudie 2 laat zien dat er in potentie elementen zijn in het programma van de academische pabo die betekenisgericht leren kunnen bevorderen. Opleiders stimuleren dat studenten diepe leeractiviteiten (zoals relaties leggen of kennis kritisch verwerken) uitvoeren, er is aandacht voor de professionele identiteit van studenten en studenten worden geacht hun kennis binnen en buiten de pabo te delen.

Maar lukt het ook echt om tijdens de academische route betekenisvolle lerenden van studenten te maken? In deelstudie 3 zijn de leerpatronen van studenten (reguliere en academische pabo; $n=367$) bij aanvang van de opleiding vergeleken met die aan het einde van het eerste jaar. Deze studie laat interessante resultaten zien. De studenten van de academische pabo voeren na het eerste studiejaar meer betekenisgerichte verwerkingsstrategieën (diep en concreet verwerken) uit dan reguliere studenten. Wat betreft andere elementen van betekenisgericht leren waren er echter geen verschillen. Deelstudie 4 kijkt naar hoe het er aan het einde van de academische opleiding voor staat met betekenisgericht leren bij 22 studenten. Als gehele groep werden de studenten betekenisgericht, maar dit gold niet voor iedere individuele student. Van der Wal-Maris interviewde negen studenten over de rol van de opleiding en opleiders bij bevorderen van betekenisgerichtheid. Ze concludeerde dat studenten die veel mogelijkheden zien om hun interesses te volgen en hun eigen leren te reguleren meer betekenisgericht gingen leren dan studenten die deze mogelijkheden niet zagen.

Als naar het proefschrift als geheel wordt gekeken, zijn er een paar lessen die geleerd moeten worden. Ten eerste wordt het belang van zelfsturing van het leren onderstreept. Tegelijkertijd is dit een punt van zorg, omdat studenten van de academische pabo gedurende hun opleiding vrij laag scoren op zelfsturing. De vraag is of studenten na de academische pabo nog steeds (zelfstandig) diepe verwerkingsstrategieën blijven uitvoeren. Of stopt dat zodra ze de leeromgeving van de academische pabo niet meer als houvast hebben? Van der Wal-Maris benadrukt daarom het belang van expliciteren van mogelijkheden voor zelfregulatie: deze zijn er vaak wel, maar niet iedere student herkent ze.

Ten tweede onderstreept dit onderzoek het belang van opvattingen over onderwijzen en leren en het expliciteren daarvan door opleiders. Zo geven studenten in deelstudie 4 aan dat ze leren zelf zien als actief kennis construeren en kritisch denken, maar ze hadden desondanks het idee dat deze opvatting niet of nauwelijks werd bevorderd door de opleiding. Het expliciteren van dit soort opvattingen kan bijdragen aan het veranderen ervan.

Ten derde laat het onderzoek verschillen zien tussen de drie onderzochte varianten van de academische pabo. Ten tijde van het onderzoek waren dat (A) twee bachelors volgen (universiteit en reguliere pabo), (B) een programma waarin reguliere pabo en academische oriëntatie zijn verweven en (C) een verkort traject aangevuld met academische accenten binnen het HBO. Deze trajecten lijken een wisselend effect te hebben op betekenisgericht leren. Waar alle trajecten het kritisch analyseren en samenwerken versterkten, was er binnen variant A veel aandacht voor wetenschappelijk discours, binnen B en C voor het koppelen van theorie en praktijk en binnen C voor kennis delen. De vraag welke variant het meest effectief is, valt helaas buiten de scope van het proefschrift, maar Van der Wal-Maris benadrukt dat de varianten van elkaar kunnen leren, waarbij de ideale opleiding voorziet in een academische én tegelijkertijd beroepsgerichte oriëntatie.

In het proefschrift staan de percepties van studenten – over hun eigen leren, over hun leeromgeving – centraal. De resultaten bevestigen het belang van deze percepties: ze zijn het filter dat bepaalt hoe studenten leren. De academische pabo lijkt een veelbelovend traject, dat aantoonbaar in staat is om voorkeuren voor bepaalde manieren van leren te beïnvloeden.

S.J. van der Wal-Maris (2017). *Meaning-oriented learning in Dutch academic primary teacher education*. Dissertatie. Eindhoven: Technische Universiteit Eindhoven. ISBN: 978-90-386-4197-3 (168 pagina's)

Het proefschrift is te bestellen via s.vdwal@hsmarnix.nl